

Parc
agrari
sabadell

PLA DIRECTOR PER A LA GESTIÓ I EL DESENVOLUPAMENT DEL PARC AGRARI DE SABADELL

Octubre 2005

**PLA DIRECTOR PER A LA GESTIÓ I EL DESENVOLUPAMENT
DEL PARC AGRARI DE SABADELL. Equip de Millora Vegetal.
ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA DE BARCELONA.
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA.**

- Francesc Casañas i Artigas.....Doctor en Biologia
- Anna Cáceres i Muñoz.....Enginyera Tècnica Agrícola

**Amb la col·laboració dels Serveis Tècnics de la Regidoria de Medi
Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Sabadell.**

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	3
LÍNIES D'ACTUACIÓ	5
OBJECTIUS ESPECÍFICS I MESURES D'APLICACIÓ.....	7
Línia 1.....	8
Línia 2.....	10
Línia 3.....	11
Línia 4.....	13
Línia 5.....	14
Línia 6.....	16
FITXES DE LES MESURES D'APLICACIÓ	17
Línia 1.....	18
Línia 2.....	30
Línia 3.....	38
Línia 4.....	50
Línia 5.....	56
Línia 6.....	67
PLÀNOL.....	68

PRESENTACIÓ

Aquest document ha estat elaborat d'acord amb el conveni signat el 28 de maig de 2005 entre l'Ajuntament de Sabadell i l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB), adscrita a la Universitat Politècnica de Catalunya.

Els principis en els que s'ha fonamentat la redacció del Pla director surten de la reflexió i la necessitat de fer una proposta de gestió territorial possible i viable sota els criteris d'agricultura sostenible i de la seva aplicació en el marc d'espai periurbà. La multifuncionalitat, la producció d'aliments, la comercialització de proximitat, el paisatge, l'encaix territorial de l'activitat agrària, entre altres, han estat els elements de referència. És en base aquesta conceptualització i d'acord amb les directrius de la Unió Europea sobre desenvolupament rural que s'ha redactat el Pla Director pel Desenvolupament del Parc Agrari de Sabadell.

El Pla Director es concreta en 6 línies d'actuació cadascuna de les quals té diversos objectius i una sèrie de mesures per tal de fer possible el desenvolupament d'aquests.

L'estructura del document posa de manifest el caràcter multifuncional de l'agricultura periurbana. Tot i així, tenint en compte que l'activitat motriu d'aquest territori és l'agricultura, es dona un pes superior a l'activitat, dedicant dues de les línies (L3, i L 4) a temes de desenvolupament agrícola, ramader, així com a la transformació i la comercialització dels productes agraris.

Les altres línies d'actuació, fan referència al territori, al paisatge i al medi natural (L 1); a les infraestructures que calen per al desenvolupament correcte del territori del Parc a tots els nivells (L 2); a l'ús social i educatiu de l'espai agrari (L 5); i a la seva vinculació a altres projectes i iniciatives que tinguin a veure amb la custòdia i la gestió del territori i del paisatge (Línia 6).

Finalment, cal assenyalar la intenció d'aquest document d'establir i/o reforçar amb les institucions públiques i privades, les associacions i la pròpia ciutadania, els vincles que permetin fer possible el seu desenvolupament.

Els autors

LÍNIES D'ACTUACIÓ

Línia 1

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Línia 2

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis agraris eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Línia 3

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Línia 4

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Línia 5

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Línia 6

Incorporar el Parc Agrari de Sabadell a les xarxes associatives de custòdia i de desenvolupament dels espais agraris, de l'entorn natural i els espais periurbans.

OBJECTIUS ESPECÍFICS I MESURES D'APLICACIÓ

Línia 1: Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

1.1. Promoure la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals com a font del desenvolupament de la vida urbana.

1.1.1. Estudiar les connexions de la vegetació entre el sistema urbà i el rodal.

1.1.2. Planificar el paisatge, tot considerant el desenvolupament harmònic, econòmic i social, d'acord amb els criteris establerts en el Conveni Europeu del Paisatge.

1.1.3. Fer un seguiment continuat respecte els principals bioindicadors del sistema.

1.2. Garantir el manteniment i la millora dels principals ecosistemes del parc agrari, gestionant els sistemes agroforestals i fluvials.

1.2.1. Mantenir, fomentar i/o millorar silvícolament aquest territori, tot afavorint el seu desenvolupament natural.

1.2.2. Mantenir les franges de protecció per la prevenció dels incendis forestals.

1.2.3. Estudiar l'accés públic a les zones de desenvolupament del bosc de ribera.

1.3. Recuperar les zones degradades i traslladar o eliminar les instal·lacions alienes al medi agrari i natural, i les que condicionin el desenvolupament rural.

1.3.1. Inventariar les zones degradades i establir prioritats d'actuació.

1.3.2. Eliminar i/o traslladar aquelles instal·lacions dedicades a usos aliens a l'agricultura periurbana.

1.4. Vetllar per la disciplina urbanística i fer un seguiment acurat de la qualitat ambiental.

- 1.4.1. Elaborar i executar un programa de neteja permanent d'abocaments incontrolats.
- 1.4.2. Elaborar un pla de gestió de residus agrícoles i pecuaris.
- 1.4.3. Establir un programa de seguiment de la qualitat ambiental del Parc Agrari establint indicadors de qualitat (aigua, sòl i bio-indicadors).
- 1.4.4. Establir un programa de control de la disciplina urbanística.

Línia 2: Dotar l'espai del Parc Agrari d'infraestructures i serveis agraris eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

2.1. Millorar i mantenir la xarxa de camins existents.

2.1.1. Elaborar un pla d'ordenació de camins que estableixi els usos i característiques i millori la xarxa de comunicacions viàries del Parc Agrari.

2.1.2. Elaborar un pla plurianual de conservació de camins.

2.2. Crear una xarxa de distribució de l'aigua de rec eficient i que en garanteixi la qualitat.

2.2.1. Construir una infraestructura de reg.

2.2.2. Posar en marxa un pla de seguiment qualitatiu de les aigües de reg.

2.2.3. Estudiar la conveniència d'interconnectar la xarxa de reg del Parc Agrari amb l'aigua que prové de la xarxa de la jardineria pública.

2.3. Garantir la seguretat rural.

2.3.1. Establir mesures preventives contra el furt, robatoris i incendis forestals.

2.3.2. Mantenir el Servei de Vigilància del Rodal.

2.4. Promoure normatives a l'espai agrari que facin possible el desenvolupament de les empreses agràries.

2.4.1. Fomentar l'adequació de la normativa urbanística a les noves necessitats de les empreses agràries pel que fa referència a la construcció d'instal·lacions i tancament de finques.

Línia 3: Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible

3.1. Promoure la diversificació de l'economia de l'empresa agrària incorporant activitats que garanteixin les rendes.

3.1.1. Potenciar o consolidar economies complementàries que responguin al criteri de pluriactivitat entre el sector primari i terciari.

3.1.2. Definir un quadre d'activitats complementàries relacionades amb les explotacions agràries.

3.2. Promoure la introducció de noves tècniques agrícoles més respectuoses amb el medi.

3.2.1. Elaborar una ordenança sobre la gestió del sòl agrícola basada en el Codi de Bones Pràctiques Agrícoles.

3.2.2. Establir un Pla de control sobre l'ús de l'adobat químic i orgànic i l'aplicació de pesticides.

3.2.3. Donar suport a les iniciatives encaminades a les pràctiques de l'agricultura integrada.

3.2.4. Fomentar i potenciar l'agricultura ecològica tant en els espais de secà com en els de regadiu.

3.3. Promoure l'ús de les energies renovables en el desenvolupament de l'activitat agrària.

3.3.1. Estudiar la viabilitat d'incorporar elements que permetin la utilització de fonts d'energia alternativa per l'ús agrari.

3.4. Promoure la recerca i la transferència tecnològica en el camp de l'agricultura i la ramaderia, com a mecanismes de promoció de l'activitat agrària periurbana.

3.4.1. Concertar amb el sector agrari, l'administració agrària i ambiental i les entitats científiques l'elaboració i l'execució d'un pla d'experimentació i recerca sobre l'agricultura periurbana.

3.4.2. Establir un marc de relació i col·laboració amb institucions universitàries i l'administració agrària per tal de fomentar la formació i la transferència tecnològica.

3.5. Promoure la gestió agrària a través de la cooperació entre les empreses agràries del territori, per millorar les condicions d'accés al mercat de forma competitiva.

3.5.1. Fomentar un programa de gestió integral que racionalitzi l'ús dels mitjans de producció.

3.6. Consolidar la participació activa de les dones i dels joves a l'activitat agrària.

3.6.1. Fomentar la participació del joves a l'activitat agrària.

3.6.2. Fomentar la participació equitativa de les dones en la gestió integral del Parc Agrari.

Línia 4: Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

4.1. Impulsar la implantació i el desenvolupament de serveis i estructures per a les empreses agràries que afavoreixin la incorporació de valor afegit als seus productes.

4.1.1. Fomentar la creació de serveis comuns per a la normalització, tractament, conservació i expedició de les produccions agrícoles i ramaderes.

4.2. Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

4.2.1. Establir un programa de formació empresarial, que amplii el coneixement respecte el mercat de proximitat dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

4.2.2. Crear i promocionar la marca “ Parc Agrari de Sabadell” per prestigiar i difondre els productes del Parc Agrari.

4.2.3. Fomentar la constitució d'un consell que reguli l'ús de la marca “Parc Agrari de Sabadell”.

4.2.4. Elaborar un estudi de mercat per l'establiment d'agrobotigues en el territori d'influència del Parc Agrari.

4.2.5. Fomentar l'establiment de cicles curts de comercialització de productes agroalimentaris a través de cooperatives o associacions de consumidors.

Línia 5: Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària

5.1. Convertir el Parc Agrari de Sabadell en un model de referència en la seva organització, modelitzant un tipus d'explotacions periurbanes que puguin ser transferits a altres espais agraris periurbans.

5.1.1. Determinar els eixos que singularitzin la gestió d'una agricultura en un entorn de desenvolupament econòmic i social com és el cas de Sabadell i del Vallès.

5.1.2. Fixar els paràmetres econòmics, socials i territorials que permetin el desenvolupament de l'agricultura periurbana en el cas de Sabadell i del Vallès.

5.2. Difondre mitjançant l'educació ambiental els valors productius, ecològics, culturals i de recerca.

5.2.1. Elaborar material multimèdia, publicacions, exposicions, etc. sobre el Parc Agrari.

5.2.2. Potenciar l'elaboració de treballs de recerca i divulgació relacionats amb l'espai i l'activitat agrària.

5.2.3. Crear un centre d'informació/interpretació relacionat amb l'activitat agrària del Parc.

5.2.4. Desenvolupar programes pedagògics sobre l'espai i les activitats agràries.

5.3. Desenvolupar activitats educatives dirigides a la població que viu a l'interior del Parc Agrari o a les seves proximitats.

5.3.1. Elaborar concertadament amb les Associacions de Veïns i les entitats relacionades amb la natura un programa d'activitats educatives que valoritzin l'activitat agrària.

5.4. Ordenar i condicionar els espais i els accessos d'ús públic.

5.4.1. Redactar un pla d'acondicionament dels espais públics, naturalitzats o no, que prevegi també els accessos sense interferir amb l'activitat agrícola de la zona.

5.4.2. Establir un pla de senyalització dels camins i espais per a l'ús públic.

5.5. Promoure la gestió dels usos socials amb empreses preferentment vinculades al territori.

5.5.1. Promoure la creació d'empreses que impulsin iniciatives educatives i socials vinculades a l'activitat agrària i rural.

5.6. Protegir el patrimoni històric i arqueològic existent.

5.6.1. Elaborar un pla plurianual per a la rehabilitació i conservació del patrimoni històric i arqueològic.

Línia 6: Incorporar el Parc Agrari de Sabadell a les xarxes associatives de custòdia i de desenvolupament dels espais agraris, de l'entorn natural i els espais periurbans.

6.1. Establir vincles de cooperació amb institucions i entitats associatives, públiques o privades, que tinguin com objectiu la custòdia i la gestió del territori i del paisatge.

6.1.1. Potenciar marcs de relació amb institucions i entitats tant de l'àmbit local com internacional que comparteixin models equivalents de gestió del territori agrari i de l'entorn natural.

FITXES DE LES MESURES D'APLICACIÓ

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Promoure la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals com a font del desenvolupament harmònic de la vida urbana.

Mesura

Estudiar les connexions de la vegetació entre el sistema urbà i el rodal.

Descripció/Objectius

L'objectiu és el d'integrar el medi rural a la ciutat i a la seva àrea d'influència. L'atenuació de la franja que separa ambdós medis d'una manera harmònica serà la línia principal d'actuació, així com el disseny acurat d'aquelles infraestructures que puguin causar un impacte visual indesitjable.

Directrius

Establir una sèrie de criteris a seguir que permetin assolir una bona integració paisatgística de totes les actuacions que es duguin a terme al perímetre del Parc. Aquests criteris hauran de tenir en compte:

- Integració paisatgística de l'obra d'urbanització i emplaçament.
- Minimitzar la intrusió visual.
- Disseny formal de l'obra, integració cromàtica, lluminositat, acabats, etc.

Agents implicats

- Ajuntament de Sabadell
- Pagesos
- ADENC
- Xarxa de Custòdia del Territori

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Promoure la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals com a font del desenvolupament harmònic de la vida urbana

Mesura

Planificar el paisatge, tot considerant el desenvolupament harmònic, econòmic i social, d'acord amb els criteris establerts en el Conveni Europeu del Paisatge

Descripció/Objectius

Un cop identificats els elements claus que caracteritzen el paisatge, després de valorar les aportacions perceptives de la població, cal introduir els conceptes de protecció, gestió i planificació del paisatge a cada àrea i caldrà mantenir l'equilibri entre aquestes tres activitats, tenint molt present que no es tracta de "congelar" el paisatge sinó de afavorir el seu desenvolupament harmònic.

Directrius

Identificar els elements claus del paisatge (sòl, estacionalitat, estrats vegetatius i visualitzacions).

Proposar mesures dirigides a la protecció i a la gestió i les eines necessàries per a la planificació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Entitats de custòdia del territori
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Promoure la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals com a font del desenvolupament harmònic de la vida urbana

Mesura

Fer un seguiment continuat respecte els principals bioindicadors del sistema.

Descripció/Objectius

Per poder observar l'evolució dels ecosistemes i decidir les actuacions de gestió més escaients, cal utilitzar els millors bioindicadors i fer un seguiment de l'evolució del territori.

Directrius

Inventariar les espècies de la flora i la fauna que ens permeten valorar la biodiversitat de l'espai.

Fer un seguiment continuat dels bioindicadors i establir mesures correctores que permetin millorar l'ecosistema.

Agents implicats

- Ajuntament
- Entitats de custòdia del territori
- Institucions de recerca

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Garantir el manteniment i la millora dels principals ecosistemes del parc agrari, gestionant els sistemes agroforestals i limnícoles.

Mesura

Mantenir, fomentar i/o millorar silvícolament aquest territori, afavorint el seu desenvolupament natural.

Descripció/Objectius

Els ecosistemes forestals són una reserva de fauna i de flora important en els sistemes agroforestals, per aquest motiu és imprescindible que les masses forestals desenvolupin tot el seu potencial, però d'una manera equilibrada per tal de no generar problemes als sistemes agraris i alhora que desenvolupen una funció recreativa.

Directrius

Classificar les zones forestals segons l'ús que es prevegi. Així es contemplaran zones d'ús lúdic i zones naturalitzades.

Elaborar un pla de gestió de cada zona forestal segons el seu ús. Es pretén que les zones d'ús lúdic siguin el més espaioses i obertes possible i que les zones naturalitzades siguin aquelles on el bosc pugui desenvolupar el seu potencial natural, sense interferir amb l'activitat agrària.

Agents implicats

- Ajuntament
- Agents rurals
- Associació de Defensa Forestal
- Centre de la Propietat Forestal
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Garantir el manteniment i la millora dels principals ecosistemes del parc agrari, gestionant els sistemes agroforestals i limnícoles.

Mesura

Mantenir les franges de protecció per a la prevenció dels incendis forestals.

Descripció/Objectius

Les característiques agrícoles del territori, on les masses forestals estan envoltades d'un cultiu de cereal d'hivern, resenten una constant amenaça pels boscos ja que durant l'època de major risc d'incendis, el cereal es troba en un estadi fisiològic altament inflamable.

Directrius

Elaborar un estudi de viabilitat per cada una de les propostes següents:

- Establir una rotació de cultius herbacis d'estiu, que en l'època de màxim risc restin en l'estat vegetatiu i amb una gran capacitat de retenció hídrica.
- Deixar una franja de 25 metres amb sòl llaurat en tot el perímetre de la zona boscosa. Proposar una rotació de dos anys amb adob en verd – sòl llaurat, alternant les parcel·les implicades.

Segons els resultats de l'estudi de viabilitat, elegir la millor proposta.

Agents implicats

- Ajuntament
- Associació de Defensa Forestal
- Agents rurals
- Policia Municipal
- Propietaris
- COAGSA

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Garantir el manteniment i la millora dels principals ecosistemes del parc agrari, gestionant els sistemes agroforestals i limnícies.

Mesura

Estudiar l'accés públic a les zones de desenvolupament del bosc de ribera.

Descripció/Objectius

Al Parc Agrari existeixen torrents els quals actualment estan dotats de vegetació i fauna pròpia de ribera. Cal mantenir aquesta biodiversitat i permetre que continuï desenvolupant el seu potencial. Determinades pràctiques agràries poden contaminar o eutrofitzar les aigües, alterant la dinàmica de l'ecosistema. L'accés públic no controlat a aquestes zones pot també ocasionar pertorbacions indesitjables.

Directrius

Identificació de les zones del torrent degradades i establir un pla de neteja i/o reforestació.

Elaborar un estudi per determinar i condicionar, si s'escau, les zones d'accés públic.

Deixar una franja sense conrear al voltant dels torrents per evitar la contaminació o eutrofització i també com a mesura de conservació de la biodiversitat d'aquestes zones.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Recuperar les zones degradades i traslladar o eliminar les instal·lacions alienes al medi agrari i l'entorn natural, i les que condicionin el desenvolupament rural.

Mesura

Inventariar les zones degradades i establir prioritats d'actuació.

Descripció/Objectius

A partir de l'inventari de les zones degradades, s'estudiaran les possibles alternatives a cada cas atenent a les característiques de la degradació, l'entorn i la potencialitat. Posteriorment, a la vista de les possibles alternatives, s'elaborarà un pla per a la seva recuperació.

Directrius

Inventariar les zones degradades i estudiar les alternatives de gestió. Aquestes alternatives han de ser viables, del contrari, no comportaran la recuperació de l'espai degradat.

Elaboració d'un pla de recuperació i de gestió d'aquestes zones degradades establint prioritats d'actuació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Recuperar les zones degradades i traslladar o eliminar les instal·lacions alienes al medi agrari i l'entorn natural, i les que condicionin el desenvolupament rural.

Mesura

Eliminar i/o traslladar aquelles instal·lacions dedicades a usos aliens a l'agricultura.

Descripció/Objectius

Els usos aliens a l'activitat agrària representen un problema paisatgístic, ambiental i agrícola. Per una banda trenquen l'harmonia del paisatge degradant-ne la imatge, per altra representen un indret propici als abocament incontrolats de materials diversos i finalment deixen un espai del Parc inutilitzat on no es possible desenvolupar l'activitat agrària.

Directrius

Coneixement previ de la situació administrativa de les instal·lacions dedicades a usos aliens al medi agrari i, per tant, fora d'ordenació.

Elaboració d'un pla d'eliminació i trasllat que haurà de contemplar diverses vies, fases i temporalització en funció de la situació administrativa de cada cas.

Agents implicats

- Ajuntament
- Propietaris de l'activitat

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Vetllar per la disciplina urbanística i fer un seguiment de la qualitat ambiental.

Mesura

Elaborar i executar un programa de neteja permanent d'abocaments incontrolats.

Descripció/Objectius

El Parc Agrari ha estat una zona on s'han produït abocaments incontrolats, especialment a les vores dels torrents i en els terrenys marginals. La qualitat del territori es defineix, bàsicament, per la percepció d'un paisatge harmònic. El millor estímul per un abocament és un abocament que no es retira des de fa temps.

Directrius

Elaborar un programa de manteniment de neteja que permeti efectuar les operacions amb celeritat per part dels ens gestors del Parc. Cal que el període entre actuacions de neteja en el conjunt del parc sigui continuat i permanent.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Vetllar per la disciplina urbanística i fer un seguiment de la qualitat ambiental.

Mesura

Elaborar un pla de gestió de residus agrícoles i pecuaris.

Descripció/Objectius

Les pràctiques agràries generen uns residus que no són reciclables en el marc de l'explotació agrícola. És el cas dels plàstics d'hivernacles, els envasos de fitosanitaris, etc. Cal també considerar els residus i les dejeccions ramaderes, les quals s'han de poder assimilar d'acord amb els paràmetres del Codi de Bones Pràctiques Agrícoles.

Directrius

Participar o elaborar un pla de gestió de residus agrícoles que prevegi fórmules per derivar cadascun dels diversos productes cap al reciclatge o a l'abocador si no hi ha cap altra alternativa. S'ha de buscar la manera de trobar una solució per als problemes que té el pagès quan ha de treure els residus fora de la seva explotació.

Proposar plans de gestió de les dejeccions que es deriven de les explotacions ramaderes. Caldrà adaptar un pla per a cada tipus d'explotació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Associació de Defensa Vegetal (ADV)
- Associació de Defensa Sanitària (ADS)
- Associacions de Veïns
- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP)
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats Agraris

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Vetllar per la disciplina urbanística i fer un seguiment de la qualitat ambiental.

Mesura

Establir un programa de seguiment de la qualitat ambiental del Parc Agrari establint indicadors de qualitat (aigua, sòl i bio-indicadors).

Descripció/Objectius

Els indicadors de qualitat ambiental ens ajudaran a definir la sostenibilitat de l'agroecosistema del Parc, la millora productiva i econòmica, la qualitat dels recursos i la resposta social. Els indicadors no han de ser excessius, han de ser de fàcil mesurament, han de permetre obtenir dades fiables i fer un seguiment de la qualitat ambiental.

Directrius

Definir uns indicadors bàsics i representatius del conjunt del Parc que puguin donar un criteri clar de com evoluciona la seva qualitat ambiental, establir un protocol de mètodes de mesurament, periodicitat i avaluació de les dades.

Es consideraran els aspectes següents:

- Qualitat de les aigües superficials i subterrànies
- Contaminació atmosfèrica
- Estat dels bio-indicadors (lepidòpters, ocells, líquens i flora diversa)
- Qualitat agronòmica dels sòls
- Sanitat vegetal
- Biodiversitat
- Qualitat paisatgística
- Estat de les infraestructures agràries, etc.

Agents implicats

- Ajuntament
- CASSA
- DARP
- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- Junta de Residus
- Pagesos

Línia estratègica

Aconseguir un espai periurbà de qualitat agrària amb un alt valor paisatgístic en harmonia amb l'entorn natural i l'espai urbà que l'envolta.

Objectiu específic

Vetllar per la disciplina urbanística i fer un seguiment de la qualitat ambiental.

Mesura

Establir un programa de control de la disciplina urbanística.

Descripció/Objectius

L'Ajuntament i la Generalitat tenen les competències de disciplina urbanística i ambientals. Per aquest motiu caldrà que les administracions citades vetllin pel compliment de la legislació i plantejament vigent.

Directrius

Gestionar el pla especial que a aquest efecte es redacti.

Informar amb caràcter previ sobre qualsevol proposta d'actuació per desenvolupar en tots els sectors de l'àmbit de l'espai agrari, prenent com a base els aspectes específics que per aquest es regulin.

Control del planejament, gestió i disciplina urbanística dins de l'espai agrari.

Agents implicats

- Ajuntament
- Departaments de la Generalitat implicats

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Millorar i mantenir la xarxa de camins existents.

Mesura

Elaborar un pla d'ordenació de camins que estableixi els usos i característiques i millori la xarxa de comunicacions viàries del Parc Agrari.

Descripció/Objectius

Determinar l'ús dels camins és important per a la seguretat rural, però també per evitar interferències entre l'agricultura i el lleure.

Les característiques que han de tenir els camins, segons la seva importància d'ús, constituïran la base per plantejar les possibles obres necessàries per condicionar-los.

Directrius

Classificar els camins públics segons l'ús que es prevegi. Es contemplaran dues categories:

- Camins de 1r ordre o xarxa bàsica: seran aquells bàsics d'ús general incloent l'ús lúdic.
- Camins de 2n ordre: seran aquells d'ús exclusivament agrícola i forestal.

Agents implicats

- Ajuntament
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Millorar i mantenir la xarxa de camins existents.

Mesura

Elaborar un pla plurianual de conservació de camins.

Descripció/Objectius

La conservació periòdica dels camins millorarà la circulació dels vehicles agrícoles i de les persones pel Parc i permetrà resoldre petits desperfectes puntuals que a la llarga podrien representar problemes més greus.

Directrius

Proposar un pla de manteniment pluriannual dels camins que en garanteixi la conservació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Crear una xarxa de distribució de l'aigua de reg eficient i que en garanteixi la qualitat.

Mesura

Construir una infraestructura de reg.

Descripció/Objectius

Amb l'objectiu de potenciar la diversitat de cultius a la zona del Parc Agrari que permeti fer front a la imminent desaparició dels ajuts de la PAC, es creu convenient la creació d'una infraestructura de reg que permeti convertir una part de la finca municipal de secà a regadiu. Atenent a l'actual debat global sobre l'ús eficient de l'aigua, aquesta infraestructura ha de d'utilitzar la tecnologia del reg localitzat.

Directrius

Elaboració d'un estudi per a l'òptima construcció de la infraestructura de reg localitzat. Aquest estudi inclou la construcció d'una bassa i l'estudi del diferents pous de captació que garanteixin el reg a la zona proposada.

Agents implicats

- Ajuntament
- CASSA
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Crear una xarxa de distribució de l'aigua de reg eficient i que en garanteixi la qualitat.

Mesura

Posar en marxa un pla de seguiment qualitatiu de les aigües de reg.

Descripció/Objectius

Cal constatar l'evolució qualitativa de les aigües de reg, per conèixer les millores o deterioraments que poden afectar els cultius. Aquesta informació és de gran importància per a les estratègies de proveïment d'aigües de reg a les zones agrícoles.

Directrius

Establir un programa de seguiment qualitatiu de les aigües de reg que contempli:

- Localització de punts de mostreig de tots els sistemes de proveïment d'aigua de reg.
- Paràmetres per controlar.
- Periodicitat.
- Avaluació de resultats.
- Tipus de difusió dels resultats.

La selecció dels punts de mostreig tindrà en compte les aigües d'espais naturalitzats, com a integrants d'una xarxa conjunta amb les aigües superficials de reg.

Agents implicats

- Ajuntament
- CASSA
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Crear una xarxa de distribució de l'aigua de reg eficient i que en garanteixi la qualitat.

Mesura

Estudiar la conveniència d'interconnectar la xarxa de reg del Parc Agrari amb l'aigua que prové de la xarxa de la jardineria pública.

Descripció/Objectius

L'interconnexió dels sistemes de regadiu ha de permetre garantir el proveïment, en un moment donat i no de forma continuada. Es tracta en definitiva, d'una infraestructura que garanteixi el subministrament a la nova zona de regadiu del Parc Agrari sense la necessitat d'utilitzar aigua de boca.

Directrius

Elaborar un estudi de viabilitat de la interconnexió de la xarxa de reg amb l'aigua que prové de la xarxa per la jardineria pública provinent de la reutilització de les aigües sobrants.

Agents implicats

- Ajuntament
- CASSA
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Garantir la seguretat rural.

Mesura

Establir mesures preventives contra furts, robatoris i incendis forestals.

Descripció/Objectius

La prevenció és la suma d'actuacions orientades a impedir que un fet previsible es produeixi i, si passa, aconseguir que les conseqüències siguin les menors possibles. Es pretén eliminar el risc o minorar les conseqüències derivades d'accions contra béns, ja siguin substraccions o danys a les produccions, maquinària, instal·lacions, construccions o d'altres béns, així com negligències que puguin derivar en incendis forestals.

Directrius

Establir programes que incloguin el tancament permanent de camins amb ús exclusiu agrícola i el tancament nocturn ocasional de camins d'ús general. També s'inclou la possibilitat d'instal·lar equipaments complementaris (punts de llum en camins per la nit, ...) segons la necessitat.

Revisar anualment el pla de prevenció d'incendis forestals.

Agents implicats

- Ajuntament
- ADF
- Agents Rurals
- Pagesos
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Garantir la seguretat rural.

Mesura

Mantenir el Servei de Vigilància del Rodal.

Descripció/Objectius

Mantenir el Servei de Vigilància del Rodal de la Policia Municipal iniciat l'any 1982, pel que fa a la vigilància dels cultius, dels béns en general i continuar vetllant per la disciplina urbanística i la vigilància ambiental.

Directrius

Redactar un pla de seguretat per al conjunt del territori que identifiqui les actuacions del servei de seguretat, de la policia local i d'altres cossos de seguretat.

El pla haurà de contemplar entre altres aspectes:

- Establir l'àmbit d'actuació, els efectius personals i l'equipament necessari.
- Concretar el sistema de coordinació amb els altres cossos de seguretat.
- Definir horaris, itineraris, calendari i llocs d'actuació prioritàries.

Agents implicats

- Ajuntament
- Agents Rurals
- Mossos d'Esquadra
- Pagesos
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Dotar l'espai del Parc Agrari, d'infraestructures i serveis eficients que consolidin la viabilitat de les explotacions agràries.

Objectiu específic

Promoure normatives a l'espai agrari que facin possible el desenvolupament de les empreses agràries.

Mesura

Fomentar l'adequació de la normativa urbanística a les noves necessitats de les empreses agràries pel que fa referència a la construcció d'instal·lacions i tancament de finques.

Descripció/Objectius

Es tracta de que la normativa urbanística permeti el desenvolupament tecnològic de les explotacions agrícoles i la implantació d'equipaments per aquestes i que no condicioni la seva viabilitat.

Directrius

Cal adaptar la normativa urbanística a la realitat del desenvolupament agrícola i les dinàmiques dels usos agraris definint els usos admissibles, tenint cura dels aspectes següents:

- Construccions, volums, distàncies, etc.
- Terraplenaments
- Parcel·lacions
- Tancaments de finques

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la diversificació de l'economia de l'empresa agrària incorporant activitats que garanteixin les rendes.

Mesura

Potenciar o consolidar economies complementàries que responguin al criteri de pluriactivitat entre el sector primari i terciari.

Descripció/Objectius

Actualment les explotacions agràries veuen la necessitat de diversificar les seves produccions i desenvolupar activitats alternatives a les estrictament agràries, però lligades a l'entorn rural, per tal de millorar la seva rendibilitat econòmica. Davant el pes que té el sector terciari en l'economia, neix la possibilitat de generar activitats que lliguin aquest sector amb el primari, aportant així noves rendes als empresaris agraris.

Directrius

Elaborar estudis econòmics per valorar quines són les activitats lligades al món rural que serien sostenibles i rendibles pels empresaris, avaluant les possibilitats de cada explotació per desenvolupar-les, així com avaluant la demanda d'aquestes activitats.

Elaborar un estudi econòmic per avaluar la viabilitat de elaborar productes transformats amb les produccions procedents del Parc Agrari.

Agents implicats

- Ajuntament
- DARP
- Empreses agroalimentàries
- COAGSA
- Institucions universitàries
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la diversificació de l'economia de l'empresa agrària incorporant activitats que garanteixin les rendes.

Mesura

Definir un quadre d'activitats complementàries relacionades amb les explotacions agràries.

Descripció/Objectius

Davant la proposta de promoure el desenvolupament d'activitats complementàries, caldrà definir una relació de les activitats que compleixin els requeriments bàsics de sostenibilitat i respecte per l'entorn natural.

Directrius

Elaboració d'un quadre d'activitats complementàries relacionades amb les explotacions agràries que compleixin les línies bàsiques prèviament definides.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la introducció de noves tècniques agrícoles més respectuoses amb el medi.

Mesura

Elaborar una ordenança sobre la gestió del sòl agrícola basat en el Codi de Bones Pràctiques Agrícoles.

Descripció/Objectius

La vulnerabilitat dels sòls agraris és un dels problemes més importants a l'hora de plantejar qualsevol tipus d'actuació sobre el territori. A més, el sòl és un dels factors essencials en l'agricultura, d'una mala gestió del sòl se'n deriven un seguit de desequilibris (plagues, malalties, encrostaments, erosió, desequilibris nutricionals, etc...) que són difícils de solucionar a curt i mig termini. Per aquests motius cal que el sòl sigui un sistema equilibrat i viu ja que serà la base d'un bon cultiu ara i en el futur.

Directrius

Elaboració d'una ordenança sobre la gestió del sòl agrícola basat en el Codi de Bones Pràctiques Agrícoles.

Agents implicats

- Ajuntament
- DARP
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la introducció de noves tècniques agrícoles més respectuoses amb el medi.

Mesura

Establir un Pla de control sobre l'ús de l'adobat químic i orgànic i l'aplicació de fitosanitaris.

Descripció/Objectius

Es tracta d'avançar paral·lelament en la millora professional dels agricultors racionalitzant les tècniques i recursos emprats a l'explotació i en la protecció del medi.

Directrius

- Potenciar jornades formatives sobre el Codi de Bones Pràctiques Agrícoles.
- Donar suport a les iniciatives col·lectives d'agricultors per optimitzar l'aigua de reg i la fertilització.
- Afavorir les condicions perquè s'utilitzi compost com a fertilitzant i millorador de l'estructura del sòl.
- Donar suport tècnic i/o econòmic a programes d'actuació de l'ADV.

Agents implicats

- Ajuntament
- ADV
- DARP
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la introducció de noves tècniques agrícoles més respectuoses amb el medi.

Mesura

Donar suport a les iniciatives encaminades a les pràctiques de l'agricultura integrada.

Descripció/Objectius

Es tracta d'afavorir les pràctiques de l'agricultura integrada, és a dir, una agricultura basada en la minimització i ús selectiu de fertilitzants i pesticides. L'agricultura integrada serà afavorida en aquelles zones on no sigui possible actualment posar en funcionament el sistema d'agricultura ecològica.

Directrius

- Realitzar un programa d'activitats formatives específiques pels productors.
- Impulsar el Control Integrat de plagues a través de l'ADV.
- Impulsar la creació d'agrupacions de pagesos interessats en la pràctica de la producció integrada.
- Obtenció del certificat de Producció Integrada.
- Impulsar la recuperació d'espècies vegetals autòctones.

Agents implicats

- Ajuntament
- ADV
- Consell Regulador de la Producció Integrada.
- DARP
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la introducció de noves tècniques agrícoles més respectuoses amb el medi.

Mesura

Fomentar i potenciar l'agricultura ecològica tant en els espais de secà com en els de regadiu.

Descripció/Objectius

L'agricultura ecològica persegueix un agroecosistema equilibrat, estable i productiu. Per aquests motius en un entorn periurbà ambientalment sostenible cal apostar per un model d'agricultura ecològica.

La producció ecològica cada vegada està més present en el mercat, en un marc competitiu, ocupant el segment de producte de qualitat.

Directrius

- Realitzar un programa d'activitats formatives específiques pels productors.
- Impulsar la creació d'agrupacions de pagesos interessats en la pràctica de l'Agricultura ecològica.
- Obtenció de la certificació del Consell Català de Producció Agrària Ecològica (CCPAE).
- Vetllar per l'aplicació del Quadern de Normes Tècniques del CCPAE.

Agents implicats

- Ajuntament
- ADV
- CCPAE
- DARP
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure l'ús de les energies renovables en el desenvolupament de l'activitat agrària.

Mesura

Estudiar la viabilitat d'incorporar elements que permetin la utilització de fonts d'energia alternativa per l'ús agrari.

Descripció/Objectius

Caldrà avaluar la viabilitat de les instal·lacions on la implantació d'energies renovables sigui factible a curt termini i llarg termini.

La utilització d'energies renovables permet aconseguir un important estalvi de recursos i d'energia, així com també disminuir l'emissió de contaminants atmosfèrics.

Directrius

Les instal·lacions que es proposen per funcionar amb energies renovables són l'estació de bombeig de la xarxa de reg, amb energia eòlica i fotovoltaica , i l'enllumenat preferentment amb energia fotovoltaica.

L'actuació té també caràcter educatiu i per això s'haurà de potenciar la seva visita.

Potenciar l'ús del biodiesel i la concertació amb una estació de subministrament d'aquest combustible a Sabadell.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Empreses subministradores de biodiesel
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la recerca i la transferència tecnològica en el camp de l'agricultura i la ramaderia, com a mecanismes de promoció de l'activitat agrària periurbana.

Mesura

Concertar amb el sector agrari , l'administració agrària i ambiental i les entitats científiques l'elaboració i l'execució d'un pla d'experimentació i recerca.

Descripció/Objectius

Cal la implicació del sector agrari en el disseny d'un pla d'experimentació, de la mateixa manera que aquesta implicació també és convenient en la realització de cada experimentació per tal d'actuar en allò que interessa al sector agrari per desenvolupar-se. L'actuació es pot fer creant àmbits prioritaris per tal de conduir els esforços cap a aquells factors que són clau per al desenvolupament de les explotacions agràries. Aquests àmbits podrien ser de manera orientativa:

- normalització de productes/postcollita
- sanitat vegetal i animal
- noves produccions
- gestió de l'aigua i del sòl

Directrius

Es concertarà amb les entitats agràries un pla plurianual d'experimentacions. Les experimentacions es realitzaran en conveni amb les entitats agràries i administracions de suport que s'hi comprometin.

Es promourà la realització de treballs específics de recerca que es considerin de notable transcendència per ser realitzats per institucions especialitzades.

Es contempla també concertar el seguiment de les innovacions tecnològiques que es produeixin en els àmbits prioritaris.

Agents implicats

- Ajuntament
- DARP
- Entitats agràries
- Institucions universitàries
- IRTA

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la recerca i la transferència tecnològica en el camp de l'agricultura i la ramaderia, com a mecanismes de promoció de l'activitat agrària periurbana.

Mesura

Establir un marc de relació i col·laboració amb institucions universitàries i l'administració agrària per tal de fomentar la formació i la transferència tecnològica.

Descripció/Objectius

Cal establir un marc de col·laboració amb l'administració agrària i les institucions universitàries que afavoreixi la realització d'activitats experimentals, demostratives i formatives, comproment-hi les entitats de la zona. D'aquesta relació n'han de sortir beneficiades l'agricultura per la transferència tecnològica que comportarà i l'acció formativa de les universitats.

Directrius

Caldrà establir convenis i acord específics de col·laboració. Cal també un compromís del sector agrari, per mitjà de les seves organitzacions, en el desenvolupament de les activitats, ja que hauran de col·laborar en l'aplicació pràctica de moltes activitats, i alhora en seran les més directament beneficiades per la transferència de coneixements.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- DARP
- Institucions universitàries
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Promoure la gestió agrària a través de la cooperació entre les empreses agràries del territori, per millorar les condicions d'accés al mercat de forma competitiva.

Mesura

Fomentar un programa de gestió integral que racionalitzi l'ús dels mitjans de producció.

Descripció/Objectius

L'objectiu és racionalitzar l'ús dels mitjans de producció existents sent conscients de que l'ús d'aquests no està mai al 100% a les explotacions, de manera que reduint els nombre de mitjans de producció en milloraria el rendiment i representaria un reducció de costos a les explotacions.

Directrius

Elaborar un inventari dels mitjans de producció existents al Parc Agrari.

Establir un programa de gestió integral que permeti racionalitzar l'ús dels mitjans de producció. Cal elaborar un calendari de tasques que permeti la utilització esglaonada dels mitjans i que exerceixi de control alhora de decidir cada quan s'ha de realitzar cada tasca.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Consolidar la participació activa de les dones i joves en l'activitat agrària

Mesura

Fomentar la participació dels joves en l'activitat agrària.

Descripció/Objectius

La dificultat en el món agrari de fer salts generacionals que permetin a les explotacions dotar-se d'idees noves, alhora que permetin que els joves arrelin a les explotacions sentint-se com a nous gestors d'aquestes, ha estat sempre manifesta. Una de les conseqüències d'aquest problema generacional és l'envelliment progressiu de la població rural degut a la falta d'oportunitats que el camp ofereix als joves.

Directrius

Elaborar un estudi detallat de les perspectives de futur que té la població jove per fer d'agricultors.

Elaborar un pla anual de cursos de formació que permetin dotar els joves de coneixements sobre els diversos àmbits de l'agricultura i la ramaderia.

Fomentar mitjançant les metodologies participatives una bona relació entre les diferents generacions que permeti avançar cap a una sinèrgia entre l'experiència i la innovació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Pagesos
- Propietaris
- DARP
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model agrícola i ramader econòmicament viable i ambientalment sostenible.

Objectiu específic

Consolidar la participació activa de les dones i joves en l'activitat agrària

Mesura

Fomentar la participació equitativa de les dones en la gestió integral del Parc Agrari.

Descripció/Objectius

En la gestió de l'empresa agrària la participació de les dones sempre ha estat escassa, per això en la gestió del Parc Agrari s'ha de tendir a una participació equitativa.

Directrius

Establir un protocol de foment de la participació de la dona en la gestió de l'empres agrària.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Impulsar la implantació i el desenvolupament de serveis i estructures per a les empreses agràries que afavoreixin la incorporació de valor afegit als seus productes.

Mesura

Fomentar la creació de serveis comuns per a la normalització, tractament, conservació i expedició de les produccions agrícoles i ramaderes.

Descripció/Objectius

La racionalització dels recursos i la concentració de serveis com a opció estratègica han de regir aquesta mesura. Es tracta de donar suport tècnic i/o econòmic adequat a cada cas per a la implementació de serveis als agricultors i ramaders per part d'agrupacions de productors per a la normalització, tractament, conservació i expedició de produccions agràries.

Directrius

Elaboració d'un pla de treball i de viabilitat per tal d'avaluar cada projecte de millora de les condicions de producció i comercialització.

Donar el suport tècnic més adequat en cada cas, per a la concentració de serveis i equips per a la normalització i manipulació de productes agraris.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Mesura

Establir un programa de formació empresarial, que amplii el coneixement respecte el mercat de proximitat dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Descripció/Objectius

L'empresa agrària com a tal requereix una formació pels seus representants i pels seus treballadors. Aquesta formació permetrà als implicats ampliar els seus coneixements sobre el mercat més pròxim, conèixer els punts forts i febles, i així poder actuar segons funcioni aquest. Permetrà també a l'empresari elaborar estratègies que li permetin conèixer els buits del mercat i així omplir-los amb la diversificació les seves produccions.

Directrius

Establir un programa anual de cursos de formació empresarial en el sector agroalimentari. Aquest programa ha de ser participatiu.

Agents implicats

- Ajuntament
- DARP
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Mesura

Crear i promocionar la marca “ Parc Agrari de Sabadell” per prestigiar i difondre els productes del Parc Agrari.

Descripció/Objectius

La marca “Parc Agrari de Sabadell” s’ha d’identificar amb imatge de qualitat tenint present les limitacions de quantitat de producció. La publicitat ha d’anar dirigida als consumidors preferentment de la zona d’influència del Parc.

Directrius

Establir un segell identificatiu per les produccions del Parc Agrari que s’adaptin a unes condicions de qualitat i de presentació.

Promocionar el segell identificatiu del Parc Agrari.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- DARP
- Pagesos
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Mesura

Fomentar la constitució d'un Consell que reguli l'ús de la marca "Parc Agrari de Sabadell".

Descripció/Objectius

Cal regular l'ús del segell identificatiu del Parc Agrari i que aquest sigui garantia de qualitat i de trazabilitat dels productes agroalimentaris.

Directrius

Fomentar la constitució d'un consell que reguli l'ús de la marca "Parc Agrari de Sabadell" i que n'avalui la trazabilitat, participat pels diferents actors del territori.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Consells reguladors
- DARP
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Mesura

Elaborar un estudi de mercat per l'establiment d'agrobotigues en el territori d'influència del Parc Agrari.

Descripció/Objectius

Es preveu que els productes procedents del Parc Agrari tinguin punts de venda especialitzats en productes agraris de qualitat, aquests punts de venda són les anomenades agrobotigues.

Les agrobotigues hauran de posar a l'abast de tots els consumidors els productes del Parc, per això hauran d'estar distribuïdes en punts estratègics dels límits del Parc i de la ciutat.

Directrius

Elaborar un estudi de viabilitat econòmica i del règim de gestió per a l'establiment d'aquestes agrobotigues.

Les agrobotigues elaboraran estratègies de mercat per tal de potenciar els productes del Parc Agrari.

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- Pagesos
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Promoure un model de transformació i comercialització dels productes agroalimentaris concertat i/o participat amb el sector productiu.

Objectiu específic

Promoure la comercialització dels productes agroalimentaris del Parc Agrari.

Mesura

Fomentar l'establiment de cicles curts de comercialització de productes agroalimentaris, a través de cooperatives o associacions de consumidors.

Descripció/Objectius

La creixent sensibilitat del consumidor per la qualitat alimentària i la trazabilitat, ha despertat un comerç especialitzat molt lligat a operadors cooperatius i/o associatius que redueixen els cicles d'intermediació.

Directrius

Establir un programa de divulgació sobre la cooperació o l'associacionisme de grups de consum.

Agents implicats

- Agenda 21
- Ajuntament
- COAGSA
- Grups de consumidors
- Pagesos
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Convertir la gestió del Parc Agrari de Sabadell en un model de referència en la seva organització, modelitzant un tipus d'explotació agrària que pugui ser transferida a altres espais periurbans

Mesura

Determinar els eixos que singularitzin la gestió d'una agricultura en un entorn de desenvolupament econòmic i social com és el cas de Sabadell i del Vallès.

Descripció/Objectius

Diferents estudis territorials, determinen la conveniència de salvaguardar l'equilibri entre espai urbà-urbanitzat i l'espai lliure-rural. El corrent ideari sobre la necessitat de mantenir l'activitat agrícola com un element necessari per l'ecosistema urbà és el que fa necessari fixar les línies que determinen la conveniència de mantenir un model del sector primari. Cal però, determinar sota quines condicions.

Directrius

- Estudiar la relació de la propietat del sòl (pública-privada), per aconseguir la viabilitat dels objectius.
- Estudiar les mesures de foment que permeten l'èxit o el fracàs del model "parc agrari".

Agents implicats

- Ajuntament
- Consell Comarcal
- DARP
- ICEA (Institució Catalana d'Estudis Agraris)
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Convertir la gestió del Parc Agrari de Sabadell en un model de referència en la seva organització, modelitzant un tipus d'explotació agrària que pugui ser transferida a altres espais periurbans

Mesura

Fixar els paràmetres econòmics, socials i territorials que permetin el desenvolupament de l'agricultura periurbana en el cas de Sabadell i del Vallès.

Descripció/Objectius

Tota proposta de desenvolupament ha d'estar fonamentada amb estudis i per l'acceptació social que doni crèdit a la iniciativa. Així és com s'ha de plantejar el desenvolupament de l'agricultura periurbana en el cas de Sabadell i en la seva extensió al Vallès. Malgrat aquests desitjos, seran la viabilitat dels paràmetres que determinaran la capacitat de reeixir el projecte.

Directrius

- Determinar els factors limitants per l'agricultura periurbana en el cas de Sabadell i del Vallès. Considerant els aspectes agronòmics, humans, estructurals, mercat,...

Agents implicats

- Ajuntament
- Consell Comarcal
- DARP
- ICEA (Institució Catalana d'Estudis Agraris)
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Difondre mitjançant l'educació ambiental els valors productius, ecològics, culturals i de recerca.

Mesura

Elaborar material multimèdia, publicacions, exposicions, etc. sobre el Parc Agrari.

Descripció/Objectius

La difusió dels valors territorials, ambientals i productius del Parc Agrari és l'objectiu bàsic per obtenir la complicitat social. Així mateix, donar a conèixer els diferents projectes de desenvolupament ha de fer possible la comprensió d'aquests valors.

Directrius

- Elaborar materials (publicacions, exposicions, programes pedagògics, CD, etc.) especialitzats i dirigits a cadascun dels segments de la població.
- Edició d'una pàgina web.
- Establir una línia de comunicació permanent a través dels mitjans ordinaris (premsa, T.V., ràdio).

Agents implicats

- Ajuntament
- COAGSA
- DARP
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Difondre mitjançant l'educació ambiental els valors productius, ecològics, culturals i de recerca.

Mesura

Potenciar l'elaboració de treballs de recerca i divulgació relacionats amb l'espai i l'activitat agrària.

Descripció/Objectius

La divulgació dels valors de l'espai agrari exigeix també treballs científics (històrics, econòmics, recerca, etc.) que aprofundeixin el coneixement i alhora aproximïn el món cultural i científic a aquest territori.

Directrius

Caldrà preveure la publicació de treballs específics de caràcter divulgatiu. Es poden establir diferents mecanismes per tal de poder realitzar aquests treballs amb altres entitats del món científic, cultural i educatiu (convenis amb les entitats, beques, encàrrecs directes, treballs universitaris, treballs de recerca de batxillerat, etc.), segons s'estableixi en cada cas.

Agents implicats

- Ajuntament
- Centres Educatius
- DARP
- Entitats culturals
- Institucions universitàries
- Sindicats agraris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Difondre mitjançant l'educació ambiental els valors productius, ecològics, culturals i de recerca.

Mesura

Crear un centre d'informació/interpretació relacionat amb l'activitat agrària del Parc.

Descripció/Objectius

El Parc Agrari ha de ser un projecte inserit en la societat. Per això, ha de donar a conèixer els valors de l'espai agrari com un element positiu de l'entorn immediat dels ciutadans. Per aquest motiu cal disposar de la infraestructura adient per poder desenvolupar aquesta mesura.

Directrius

Habilitar i/o equipar algunes infraestructures del Parc perquè puguin realitzar la funció d'informar o divulgar l'activitat i els valors de l'entorn natural del Parc Agrari.

S'haurà de tenir en compte que la ubicació d'aquestes infraestructures no comporti interferències negatives amb l'activitat agrària de l'entorn.

Agents implicats

- Ajuntament
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Difondre mitjançant l'educació ambiental els valors productius, ecològics, culturals i de recerca.

Mesura

Desenvolupar programes pedagògics sobre l'espai i les activitats agràries.

Descripció/Objectius

Les activitats divulgatives i pedagògiques tenen una importància cabdal per implicar el conjunt de la societat en la conservació i desenvolupament d'aquest espai, que és fonamental per a la determinació del model i la qualitat del territori.

Directrius

Dissenyar programes pedagògics per a escoles i altres col·lectius no escolars, atenent diversos nivells educatius.

El contingut dels programes ha de permetre donar a conèixer aspectes generals o sectorials del medi agrari, els espais naturalitzats, les plantes cultivades, el treball al camp i l'evolució de l'agricultura periurbana, tot cercant que per mitjà del coneixement es valorin les funcions de l'espai agrari del Parc.

Agents implicats

- Ajuntament
- Centre de Recursos Pedagògics
- Entitats de lleure
- Entitats naturalistes
- Escoles
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Desenvolupar activitats educatives dirigides a la població que viu a l'interior del Parc Agrari o a les seves proximitats.

Mesura

Elaborar concertadament amb les Associacions de Veïns i les entitats relacionades amb la natura un programa d'activitats educatives que valoritzin l'activitat agrària.

Descripció/Objectius

Les persones que viuen a l'interior del Parc són les que estan directament relacionades amb el medi rural i per tant també seran fonamentals per a dur a terme una bona gestió del Parc. Cal per tant fer-los molt partícips del projecte perquè se'n sentin part, vegin l'activitat agrària com una activitat econòmica fonamental per ser conservada i puguin aportar propostes a partir de les seves necessitats.

Directrius

Desenvolupar un programa d'activitats educatives que impliqui a totes les persones que estan relacionades amb el Parc.

Fomentar el voluntariat rural per a la protecció i divulgació dels valors del territori.

Agents implicats

- ADENC
- Ajuntament
- Associacions de Veïns
- COAGSA
- Pagesos
- Propietaris
- Sindicats agraris
- UES
- ADF

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Ordenar i condicionar els espais i els accessos d'ús públic.

Mesura

Redactar un pla de condicionament dels espais públics, naturalitzats o no, que prevegi també els accessos sense interferir amb l'activitat agrícola de la zona.

Descripció/Objectius

És evident que l'ús social de tota la zona del Parc Agrari, una vegada estigui degudament acondicionada, té perspectives d'augmentar. Caldrà, doncs, ordenar els usos i aprofitar les potencialitats de cada espai públic d'ús social o d'interès natural dins del Parc (bosc, zona de ribera i zona agrícola).

Directrius

Elaborar un pla de condicionament dels espais públics d'ús social o d'interès natural dins del Parc, el qual tindrà cura per donar atenció a les persones amb discapacitat física.

El pla preveurà, d'acord amb l'ordenació de camins, els accessos pertinents que han de ser condicionats per no interferir en l'activitat agrària.

S'ha de mantenir el caràcter rústic, no enjardinat de l'espai. Això cal tenir-ho en compte en la previsió dels equipaments que calgui implantar.

Cal tenir en compte el problema dels aparcaments i la circulació de vehicles, bo i creant zones d'aparcament que limitin l'entrada de vehicles dins el Parc.

Agents implicats

- Ajuntament
- CIPO i altres entitats d'inserció social.
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Ordenar i condicionar els espais i els accessos d'ús públic.

Mesura

Establir un pla de senyalització dels camins i espais per a l'ús públic.

Descripció/Objectius

El manteniment del caràcter rural de l'espai públic del Parc ha de combinar una limitació de la presència de senyals amb la necessitat de fer evident les normes de conducta elementals en un espai amb una elevada freqüentació humana. Això també és fonamental per fer efectiva la vigilància.

Directrius

Senyalitzar adequadament els camins i espais públics, indicant les restriccions de trànsit i usos, recomanacions de caràcter cívic, informacions sobre localització de serveis, itineraris, valors naturals, etc.

Agents implicats

- Ajuntament
- Policia Municipal
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Promoure la gestió dels usos socials amb empreses preferentment vinculades al territori.

Mesura

Promoure la creació d'empreses que impulsin iniciatives educatives, socials i de lleure vinculades a l'activitat agrària i rural.

Descripció/Objectius

El Parc Agrari ha de promoure la pluriactivitat i la creació d'empreses que sintonitzin amb les línies d'acció del Parc. Aquestes probablement tindran un coneixement del medi profund, de manera que puguin impulsar iniciatives educatives, socials i de lleure més realistes amb l'activitat agrària i rural del territori.

Directrius

Donar assessorament tècnic a les empreses de nova creació que impulsin iniciatives educatives, socials i de lleure vinculades a l'activitat agrària i rural (cursos de formació empresarial, assessorament en la gestió, etc.).

Establir un quadre de prioritats a l'hora de decidir les empreses que proposin gestionar usos i donar prioritat màxima a les de l'àmbit d'influència del Parc Agrari.

Agents implicats

- Ajuntament
- Entitats naturalistes
- Pagesos
- Propietaris

Línia estratègica

Desenvolupar el potencial educatiu i d'usos, amb l'objectiu de difondre els seus valors ecològics, ambientals, productius, culturals i de recerca sense interferències amb l'activitat agrària.

Objectiu específic

Protegir el patrimoni històric i arqueològic existent.

Mesura

Elaborar un pla plurianual per a la rehabilitació i conservació del patrimoni històric i arqueològic.

Descripció/Objectius

Al Parc Agrari hi ha diversos tipus de construccions (masies, esglésies, sínies, etc.) que tenen un valor històric, cultural o paisatgístic. L'estat de conservació d'aquests patrimoni presenta deficiències. La qualitat del Parc també es mesura per l'estat d'aquests elements.

Directrius

Elaborar un inventari del patrimoni arquitectònic objecte de conservació. Establir un pla plurianual per a la seva conservació.

Agents implicats

- Ajuntament
- Entitats naturalistes
- Propietaris

Línia estratègica

Incorporar el Parc Agrari de Sabadell a les xarxes associatives de custòdia i de desenvolupament dels espais agraris, de l'entorn natural i els espais periurbans.

Objectiu específic

Establir vincles de cooperació amb institucions i entitats associatives, públiques o privades, que tinguin com objectiu la custòdia i la gestió del territori i del paisatge.

Mesura

Potenciar marcs de relació amb institucions i entitats, tant de l'àmbit local com internacional, que comparteixin models equivalents de gestió del territori agrari i de l'entorn natural.

Descripció/Objectius

El Pla de desenvolupament rural del Parc Agrari té el desig d'anar més enllà de l'àmbit local i comarcal i seguir les directrius de la UE respecte a la definició de l'agricultura periurbana. (Dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu sobre "L'agricultura periurbana". CESE 1209/2004)

En aquesta línia cal establir relació permanent amb institucions locals, nacionals i internacionals que comparteixin models equivalents per tal de poder intercanviar experiències i elaborar propostes i projectes comuns.

Directrius

Fer xarxa amb entitats i institucions que tinguin objectius comuns amb el Parc Agrari.

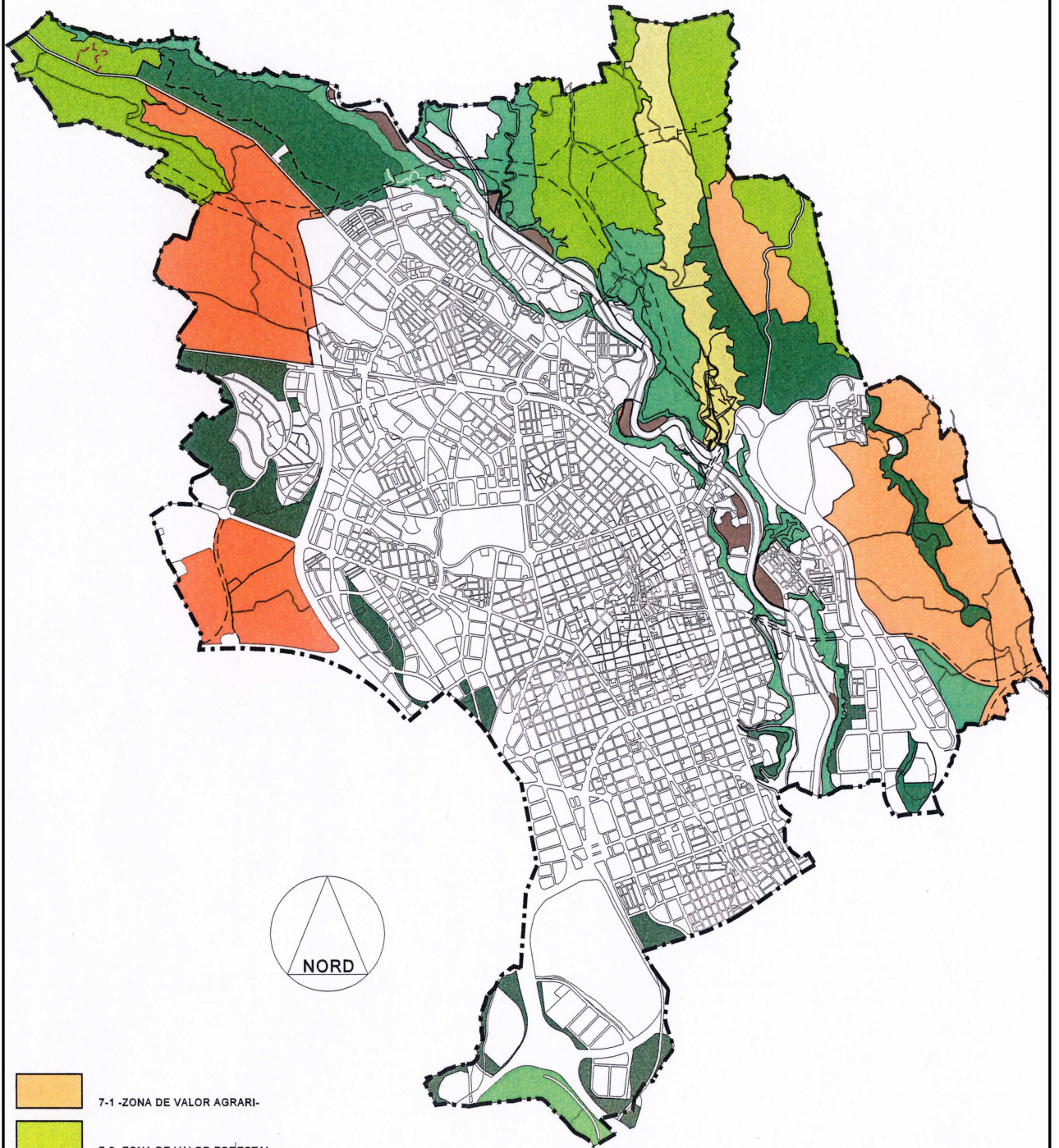
Agents implicats

- Ajuntament
- Entitats naturalistes
- EUROSITE
- FEDENATUR
- Xarxa de Custòdia del Territori

PLÀNOL

ZONES DE VALOR AGRARI I FORESTAL

- 7-1 -ZONA DE VALOR AGRARI-
- 7-2 -ZONA DE VALOR FORESTAL-
- 7-3 - ZONA DE VALOR ECOLÒGIC / PAISATGÍSTIC-
- D-2 -PARC PERIURBÀ I VEINAL-
- D-3 -PARC DE VALOR ECOLÒGIC / PASATGÍSTIC-
- D-4 -PARC AGRÍCOLA-
- PARC AGRÍCOLA DEL RIU RIPOLL

PLA GENERAL MUNICIPAL D'ORDENACIÓ DE SABADELL

(DOGC 02.10.2000)

0.00 m. 500 750 1.000 2.000

escala gràfica

SABADELL, OCTUBRE DE 2005